

Komunikat
Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego

z dnia 11 września 2013 r.

**w sprawie wykorzystywania terenu innego niż lotnisko lub lądowisko
do startów i lądowań statków powietrznych, o których mowa w przepisach wydanych na
podstawie art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze**

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego wyjaśnia, co następuje.

Zasadą jest lądowanie statków powietrznych na lotniskach wpisanych do rejestru lotnisk (zgodnie z art. 66 ustawy – Prawo lotnicze) lub ewentualnie – na warunkach określonych w art. 93 tej ustawy – na lądowiskach.

Jednocześnie jednak przepis art. 93a ust. 1 ustawy – Prawo lotnicze określa sytuacje, w których dopuszcza się wykorzystanie do startu i lądowania statku powietrznego innego terenu. Poza sytuacjami awaryjnymi, jest to możliwe m.in. w przypadku, gdy pozwalają na to przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy – Prawo lotnicze (pkt 4 ww. przepisu).

Przywołany art. 33 ust. 2 ustawy – Prawo lotnicze zawiera delegację, na podstawie której wydane zostało rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie wyłączenia zastosowania niektórych przepisów ustawy – Prawo lotnicze do niektórych rodzajów statków powietrznych oraz określenia warunków i wymagań dotyczących używania tych statków (Dz. U. z 2013 r. poz. 440).

Powyższe rozporządzenie, w § 2, określa następujące rodzaje statków powietrznych podlegających jego przepisom:

- 1) lotnie;
- 2) parolotnie;
- 3) motolotnie;
- 4) modele latające;
- 5) spadochrony, w tym spadochrony ratownicze;
- 6) bezzałogowe statki powietrzne o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 25 kg;
- 7) samoloty, śmigłowce i motoparalotnie używane w celach niezwiązanych z wykonywaniem przewozu lotniczego, posiadające nie więcej niż dwa miejsca oraz maksymalną masę startową (MTOM) nie większą niż:
  - a) 300 kg dla jednomiejscowego samolotu lądowego/śmigłowca,
  - b) 450 kg dla dwumiejscowego samolotu lądowego/śmigłowca,
  - c) 330 kg dla jednomiejscowej amfibii lub jednomiejscowego wodnosamolotu/śmigłowca,
  - d) 495 kg dla dwumiejscowej amfibii lub dwumiejscowego wodnosamolotu/śmigłowca jeżeli w przypadku użytkowania takiego statku jako wodnosamolotu/śmigłowca i samolotu lądowego śmigłowca jego masa nie przekracza obu limitów MTOM,

- e) 472,5 kg dla dwumiejscowego samolotu lądowego, wyposażonego w spadochronowy system ratowniczy zamontowany do płatowca,
- f) 315 kg dla jednomiejscowego samolotu lądowego, wyposażonego w spadochronowy system ratowniczy zamontowany do płatowca;
- 8) jedno- i dwumiejscowe wiatrakowce o maksymalnej masie startowej nieprzekraczającej 560 kg;
- 9) szybowce o maksymalnej masie własnej nieprzekraczającej 80 kg dla statku jednomiejscowego lub 100 kg dla statku dwumiejscowego, w tym szybowce przeznaczone do startu z nóg pilota;
- 10) statki powietrzne o maksymalnej masie własnej, łącznie z paliwem, nieprzekraczającej 70 kg;
- 11) inne statki powietrzne, które w co najmniej 51 % zbudowane zostały przez amatora lub stowarzyszenie amatorów, wykorzystywane wyłącznie na ich własny użytek w celach niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, o maksymalnej masie startowej (MTOM) 496 kg, a dla wiatrakowców o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg.

Ponadto wyłącza się zastosowanie przepisów ustawy do statków powietrznych, których charakterystyka techniczna uzasadniająca szczególne ich traktowanie oraz przeznaczenie nie pozwala na zakwalifikowanie do żadnego rodzaju lotnictwa, z wyjątkiem przepisów działu I, działu II, działu VI oraz art. 212 ustawy – Prawo lotnicze.

Przepis § 6 ust. 1 tego rozporządzenia dopuszcza możliwość startu i lądowania wyżej wymienionych statków powietrznych również z innego miejsca niż lotnisko lub lądowisko, jeżeli:

- 1) pozwalają na to ich właściwości techniczne z uwzględnieniem wymagań dotyczących wymiarów terenów;
- 2) szczególne wymagania techniczno-eksploatacyjne, podane w ich instrukcjach użytkowania w locie, nie stanowią inaczej.

Zgodnie z § 6 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia odpowiedzialność za wybór miejsca do startu lub lądowania ponosi dowódca statku powietrznego, a operacje te muszą być wykonywane w sposób niestwarzający zagrożenia dla osób lub mienia.

Na mocy art. 93 ust. 6 w zw. z art. 93a ust. 2 ustawy – Prawo lotnicze do wykonania operacji startu i lądowania w wyżej wymienionych miejscach wymagana jest zgoda posiadacza nieruchomości, na której terenie operacja lotnicza ma się odbyć.

Obecnie obowiązujące przepisy nie przewidują natomiast obowiązku zgłaszania do ewidencji Prezesowi Urzędu Lotnictwa Cywilnego innych miejsc niż lotnisko lub lądowisko, o których mowa w art. 93a ustawy – Prawo lotnicze.. Obowiązkwowi takiemu, zgodnie z art. 93 ust. 6 ustawy – Prawo lotnicze, podlegają wyłącznie lądowiska wykorzystywane częściej niż przez 14 dni w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Nie należy zatem wymogu ewidencjonowania, w żadnym wypadku, odnosić do terenu innego niż lotnisko lub lądowisko.

Na gruncie nieobowiązującej już wersji art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.) stosowany był termin „inne miejsce przystosowane do startów i lądowań”. Z dniem 18 września 2011 r. w wyniku wejścia w życie ustawy z dnia 30 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy — Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r., Nr 170, poz. 1015). stan prawny uległ jednak w tym zakresie zmianie, a Prezes Urzędu

Lotnictwa Cywilnego przestał prowadzić wykaz innych miejsc przystosowanych do startów i lądowań statków powietrznych.

PREZES

URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO

PREZES
Urzedu Lotnictwa Cywilnego
Piotr Ołowski
Piotr Ołowski